

Bidens vinst ger nytt hopp för klimatet

För [35 år sedan](#) lade Joe Biden fram ett av de första klimatförslagen någonsin i den amerikanska kongressen. Med Biden i Vita huset kommer USA återinträda i Parisavtalet och kan bli en ny ledare i det internationella klimatarbetet. Men det riskerar att bli oerhört svårt för demokraterna att baxa sin ambitiösa klimatplan genom senaten.

Ett nytt hopp har tänts för klimatfrågan, i och med Joe Bidens vinst i det amerikanska presidentvalet. Bidens seger kommer bara dagarna efter att USA formellt lämnat klimatavtalet från Paris 2015. Något som Biden på onsdagen lovade ändra på ["om exakt 77 dagar"](#) .

Joe Biden har kämpat för klimatfrågan under en stor del av sitt politiska liv. Han har ett genuint klimatengagemang och vill sätta vetenskapen främst. Även om Bidens [klimatplan](#) inte går riktigt lika långt som [Green New Deal](#), som hans demokratiska kolleger lagt fram, är den ambitiös. Planen innebär både att USA snabbt ska minska sina egna utsläpp och att landet ska ta ett globalt ledarskap, något som kan vara helt avgörande för att fler länder på allvar ska ta itu med klimatfrågan.

Bidens klimatplan omfattar satsningar på uppemot 2 000 miljarder dollar. Några av huvuddragen är:

1. Inga klimatpåverkande utsläpp från elproduktion till 2035 – en rejäl utmaning då fossillobbyn är stark och USA i dag producerar hela [63 procent](#) av sin el med kol, olja och gas.

2. Hela ekonomin ska vara utsläppsfri till 2050. Några konkreta åtgärder för att nå dit är:

- en halv miljon laddstolpar
- fyra miljoner energieffektiverade byggnader
- nya höghastighetsbanor för tåg
- avskaffade subventioner till fossila bränslen
- investeringar i koldioxidavskiljning och lagring (CCS)
- ett omfattande klimatforskningsprogram.

En klar majoritet av amerikanerna, 60 procent, ser i dag klimatförändringarna som ett allvarligt hot enligt [Pew Research Center](#). Samma siffra var 44 procent när Barack Obama försökte ta ett klimatledarskap vid toppmötet i Köpenhamn 2009. Det ger Joe Biden medvind i sitt klimatarbete.

Ännu viktigare är att kostnaderna för sol- och vindkraft har rasat. Förnybara energislag är nu i många fall billigare än kolkraft. Det är marknadsmässiga grunder som inte ens de mest klimatförnekande republikanerna kan stå emot.

Men i amerikansk politik är ingenting enkelt och frågan är hur mycket i förslaget som kan bli verklighet under de kommande fyra åren. Demokraterna lyckades inte få kontroll över senaten, och hoppet står nu till att de vinner båda de "runoff"-val som ska genomföras i Georgia i januari – en minst sagt tuff uppgift. Med en fortsatt republikansk majoritet i senaten blir det mycket svårt för Joe Biden att driva igenom ny lagstiftning och större satsningar som kräver finansiering.

Därmed återstår presidentorder, som till att börja kan användas för att återställa de miljöregler som Trump rivit upp under sina fyra år i Vita huset. [Biden har lovat](#) han "dag ett" ska skriva under ett antal presidentorder som ska tackla klimatkrisen. Dessa omfattar bland annat hårdare regler för metanutsläpp från gas- och oljeindustrin, stora satsningar på förnybara drivmedel och elbilar, energieffektivare byggnader och krav på företag att redovisa sina utsläpp.

Men presidentorder kan inte stifta nya lagar eller upphäva lagar som beslutats av kongressen, och de är dessutom enkla att undanröja för nästa president (såsom Donald Trump gjort med stora delar av Barack Obamas klimatinitiativ). Att använda presidentorder kostar också politiskt kapital och kan minska möjligheterna att få igenom övergripande reformer om demokraterna skulle få majoritet i

senaten vid nästa mellanårsval.

Men klimatet kan inte vänta. De åtta år som Bidenadministrationen förhoppningsvis får kommer att vara avgörande för möjligheterna att nå Parisavtalets mål. Biden måste använda all den makt han har och alla verktyg han har till förfogande.

Och för det internationella klimatarbetet kan Bidens engagemang bli avgörande. Ett USA som driver på för klimatfrågan – i stället för att bromsa utvecklingen – kan bidra med en helt ny energi i omställningen. När det gäller utrikespolitiken har presidenten även större svängrum att agera på egen hand, vilket ger Biden och vicepresident Kamala Harris stora möjligheter att ta på sig en ledartröja i det internationella klimatarbetet. Och den viljan kanske till och med ökar ytterligare om de misslyckas med att driva igenom sitt ambitiösa klimatpaket på hemmaplan.